

E-tabell 1. Oversikt over tiltak som ble foreslått i vår tidligere artikkel som ble publisert i 2009 (1), samt våre kommentarer til disse tiltakene sett i lys av dagens situasjon.

Tiltak foreslått i vår tidligere artikkel publisert i 2009	Kommentar sett i lys av dagens situasjon
Skriftlige legemiddelordinasjoner så langt råd er	Muntlige ordinasjoner er ikke til å unngå – det er uvisst om omfanget av muntlige (inkl. telefoniske) ordinasjoner er redusert
Korrekt kurveføring med tydelig håndskrift	Vil bli overflødig ved innføring av elektronisk kurve
Dobbeltkontroll og dobbeltsignering ved beregning av legemiddeldoser til barn	Rutiner varierer fra sykehus til sykehus
Dobbeltkontroll og dobbeltsignering ved overføring av legemiddelinformasjon til ny kurve	Rutiner varierer fra sykehus til sykehus
Ved muntlige ordinasjoner bør legemiddel og dose gjentas av mottaker slik at den som gir beskjeden, kan kontrollere at den er riktig oppfattet	Ukjent i hvor stor grad dette etterleves selv om det er nevnt i prosedyredokumenter
Innføring av elektroniske forskrivningssystemer	Er innført, men med varierende grad av innebygde kvalitetssikringssystemer. Kan medføre risiko for nye typer avvik (2)
Rolige omgivelser ved dispensering av legemidler	Kan være utfordrende å gjennomføre hvis det ikke finnes separate medisinerom og kan vanskeliggjøres ved primærpsykepleie
Innføring av endosepakke eller multidosepakke legemidler	Innført mange steder. Fjerner mange avvik, men genererer risiko for nye typer avvik (3)
Etiketten/pakningsteksten bør alltid leses nøye, og fargekoding bør overveies innført i visse tilfeller	Nasjonalt standardisert fargekoding innført for anestesimidler (4). Det er tatt internasjonale initiativ for å endre design på legemiddelpakninger slik at risikoen for forveksling reduseres
Legemiddelindustrien bør oppfordres til å lage pakninger som ikke har et ensartet utseende	Det har blitt et større fokus på dette de siste årene, og mange produsenter har gjort tiltak for å redusere forvekslingsfaren
Dobbeltkontroll og dobbeltsignering ved dispensering av visse legemidler	Rutiner varierer fra sykehus til sykehus. Må ha klare rutiner på hva som menes med «dobbeltkontroll» og når det skal utføres, samtidig som det ikke må bli så omfattende at det oppfattes som meningsløst
Aktiv bruk av pasientens navnebånd ved utdeling av legemidler	Usikkert i hvor stor grad dette blir gjort. Spesielt viktig ved vikarbruk. «Lukket legemiddelsøyfe» inkluderer skanning av pasientspesifikk strekkode ved utdeling av

	legemidler og vil redusere eller eliminere risikoen for utdeling til feil pasient
Gode rutiner for observasjon ved pågående intravenøs behandling, fremfor alt ved infusjon av vevsirriterende legemidler	Rutiner finnes, men må følges og det kan likevel skje at legemidler går ekstravasalt
Endret organisering av nattarbeid	Det har neppe vært store endringer på dette området
Aktiv bruk av avviksrapportene i avdelingen i ettertid for å trekke lærdom av feilene	Er trolig blitt innført i større grad
Obligatorisk opplæring i avdelingens prosedyrer for alle nyansatte	Kurspakker i generell legemiddelhåndtering, inklusive e-læringskurs, er tilgjengelig og brukes mange steder. Det er uvisst hvor systematisk opplæringen er i avdelingsspesifikke rutiner
Økt vekt på legemiddelfeil i utdanningen av lege- og sykepleiestudenter samt i legers og sykepleieres videre- og etterutdanning	Uvisst om dette undervises i større grad enn tidligere

Referanser:

1. Teigen IM, Rendum KL, Slørdal L, Spigset O. Feilmedisinering hos pasienter innlagt i sykehus. Tidsskr Nor Lægeforen 2009; 129: 1337-41.
2. Grimsmo A. Elektronisk resept – uten bivirkninger? Tidsskr Nor Lægeforen 2006; 126: 1740-3.
3. Dagens medisin. Avdekket omfattende svikt i multidose-tilsyn. <https://www.dagensmedisin.no/artikler/2019/04/10/alvorlige-avvik-i-nmd-tilsyn>. Lest 11.8.2020.
4. Standard Norge. Anestesi- og respirasjonsutstyr - Brukerpåførte etiketter for sprøyter som inneholder legemidler til bruk ved anestesi - Farger, utforming og ytelse. <https://www.standard.no/no/Nettbutikk/produktkatalogen/Produktpresentasjon/?ProductID=919818>. Lest 11.8.2020.